

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 26.—
za pol leta 13.—
za četrt 6-50
za en mesec 2-20
za Nemčijo celeletno . . . 29.—
za ostale tuzemstvo . . . 35.—

V upravnistvu:

Za celo leto naprej . . . K 22-40
za pol leta 11-20
za četrt 5-60
za en mesec 1-90
Za pošiljanje na dom 20 v. na mesec. — Posamezne štev. 10 v.

SLOVENEČ

Inserati:

Enostolpna petstvarsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13
za trikrat 10
za več kot trikrat . . . 9

V reklamnih noticah stane
enostolpna garmondvrsna
30 vinarjev. Pri večkratnem
objavljenju primeren popust.

Izhaja:

vsak dan, izvenoma nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6.
Sprejema naročnino, inserate in reklamacije.
Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Šulvereinstvo v naši deželi.

Včerajšnji sklep kranjskega deželnega šolskega sveta glede vtihotapljenih schulvereinskih šol v črnomaljskem okraju je zadovoljil vsakega pravično čutečega človeka.

Nemci so na Kočevskem in v obmejnih krajih uganjali do današnjega dne nezakonitost za nezakonitostjo, politična oblast pa se za to ni najmanj zmenila, ampak celo vtihotapljanje schulvereinskega šolstva na Kranjskem s pomočjo svojih deželnih šolskih nadzornikov, referenta in okrajnih glavarjev naravnost pospeševala.

Zasebni šoli se nobena oblast ne more ustavljati, ako so vsi zakoniti pogoji podani. Nemci na Kranjskem pa se niso zadovoljili samo z zasebnimi šolami, marveč so ustanavljali takozvane ekskurende, to je, nekake filijale zasebne šole v oddaljenih krajih, kamor hodi učitelj prvotne šole vsak dan podučevati. Zakon pa takih zasebnih ekskurend ne pozna. Ekskurendo ustanovi lahko javna šola pod gotovimi zakonitimi pogoji, nikakor pa ne zasebna šola. Kranjsko nemštvo pa se je protežirano od vseh vladnih faktorjev brez izjeme postavilo izven zakona in schulvereinske materinske šole so začele pridno leči ekskurendna jajca po vaseh na meji. Kaj to umetno in rodovito šolstvo pomeni, je vsakomur jasno. Obmejne vasi so po ogromni večini slovenske, žalibog pa nekateri še silno nezavedne, vsled česar je Schulvereinu primeroma precej lahko krasti Slovence otroke to tembolj, ker imajo nekatere vasi zelo daleč v javno šolo.

Primer:

V semiški župniji so obmejne vasi Sela, Rožnido, Prelog, Vrčice, Gaber in druge; šolo imajo v Semiču, za nekatere zelo daleč. Prav tako je z vasi Drandol, Spodnje Laze in drugimi, ki spadajo pod črnomaljsko župnijo. Vsi ti ljudje so še pod starim režimom — skoro deset let je že od tega — prosili za šole, pa jih niso dobili. Schulverein se je pred nekako dvema leti s tem okoristil in napravil dve šoli; eno v Spodnjih Lazah, eno v Vrčicah. Ob enem se je v Vrčicah ustanovila »Ortsgruppe«; že prvi dan je bilo blizu 50 članov, med njimi tri četrtine Slovenci.

Šole so dobro obiskane, večinoma iz ozira bližine in pripravnosti.

Zdaj pa se človek vpraša: Kje pa je naša Cirilmetodova družba? Njeni liberalni voditelji ravno tista leta, ko je Schulverein začel v kočevskem obmeju najbolj marljivo delati in slovenske otroke loviti, niso imeli nujnejšega opravka, kakor katoliške Slovence vreči iz odbora in so potem na teh dvomljivih od radikalnih študentov skuhanjih lavorikah mirno spali: slovenske vasi na kočevski meji so pa bile brez obrambe izpostavljene nemški invaziji. Liberalni cirilmetodarji so v Bohinju klerikalnega zmaja drli, Nemci so pa ta čas začeli lepo dreti Slovence ob kočevski meji. Samo obmejne vasi semiške župnije imajo dve nemški šoli, naša liberalna Cirilmetodova družba pa se je bore pred letom spomnila, da bi bilo dobro ustanoviti ondi eno slovensko šolo. No, kaj so naredili? Prevozili so leseno šolo v Rožnido in s tem imeli več stroškov, kakor če bi bili v Rožnido sežidali pošteno šolo, novo in pripravno za razširjenje. Ljudje so se temu seveda smejali in facit je, da sta obdede nemški šoli veliko boljše obiskani, kakor cirilmetodarski vlgvam.

Seveda — kako naj bi bili imeli liberalni cirilmetodarji časa se pripravljati na antiklerikalna naskoka v Bohinju in na Jesenicah, če bi bili morali tisti čas razvijati marljivo delavnost na kočevski meji, koder je začel Schulverein sistematično germanizacijo? Nemških šol zdaj kar mrgoli ondi, cirilmetodskih pa še toliko ni, da bi jih bilo vredno omeniti, in še te so bolj indianskim šotorom podobne.

Drugi faktor pa, ki ga treba tu omeniti, je seveda deželni šolski svet v svoji prejšnji sestavi, ko ni bilo še v njem zastopnikov dežele in večine S. L. S. Ta stari deželni šolski svet je bil slep za proti- in prekozakoniti način, kako se je v naši deželi razširjalo umetno ponemčevalno šolstvo in celo tisti, ki bi po svoji narodnosti bili najbolj poklicani, da varjejo slovenske interese, so imeli oči zavezane.

Kar se pa vladnih organov tiče, je njihova krivda kakor beli dan jasna. Saj je znano, da so se vladni organi do včeraj krčevito branili zastopnikom slovenskega ljudstva pokazati svoje karte, kar se tiče schulvereinskega šolstva. Skrivali so vse tozadevne dokumente do zadnjega. Seveda — kaj bodo na Dunaju rekli — to gre našim birokratom najbolj po glavi. Na Dunaju nič ne rečejo, če dunajski mestni šolski svet in nižjeavstrijski deželni šolski

svet pod znanimi »higijeničnimi« prevezami zapira češke zasebne šole, hudo pa jih bo seveda srce bolelo, ko bodo izvedeli, da so se zastopniki S. L. S. v kranjskem deželnem šolskem svetu odločno postavili zoper protizakonito, tihotapsko in nemoralno schulvereinsko ekskurendošolstvo in so s svojim stališčem tudi zmagali.

Mi pa priporočamo naši »Narodni Obrambi«, naj svojo pozornost obrne tudi na slovensko kočevsko obmeje, in pospešuje ondi zlasti ustanavljanje izobraževalnih društev, Orla, pododborov Slovenske dijaške zveze in knjižnic. Cirilmetodarji itak nimajo časa, kakor so že pokazali, in ustanovitev liberalne stranke na Koroškem od njih zahteva preveč, kakor da bi mogli uspešno braniti slovenstvo v naši deželi . . .

RAZPUST ZBORNICE?

»Dziennik polskie« poroča očitno iz vladnega dunajskega vira, da se položaj jako pesimistično presoja. Eno pa da je gotovo: da namreč nihče ne vidi več rešitve v preosnovi kabineta. (To je deloma res, ker se ne gre samo za preosnovo kabineta, ampak za preosnovo celega sistema. O. u.) Po Binkoštih se bo poizkusilo omogočiti delovanje češkega deželnega zbora in če se to posreči, se bo napravila parlamentarna večina ter sestavljal delovni program. Toda splošno je prepričanje, da se poizkus češkonemške sprave ne bo posrečil in vsled tega postane v drugi polovici maja kriza akutna. Sicer se pa položaj še prej lahko poostri, če namreč parlament odkloni novo posojilo. Ne manjka glasov, ki govore celo o razpustu zbornice. (Teh glasov nikoli ni manjkalo. O. u.) Upati pa je, da ne pride tako daleč.

Mi pa pravimo, da nam je čisto vse eno, ali tako daleč pride ali ne. S. L. S. je ena izmed tistih redkih strank, kateri se novih volitev ni absolutno nič treba bati, nasprotno! Bienenrth naj torej uganja kakršnekoli kozle hoče.

Še ena žalostna vest! Načelnik Poljskega kola, dr. Glabinski, je baronu Bienenrthu izrečno izjavil, da ob priliki novih češkonemških pogajanj ne bo več za posredovalca. Baron Bienenrth je torej zdaj precej sam, zvesto se ga drži le nemški Freisinn. Če mu bo mogel veliko pomagati, je seveda drugo vprašanje.

OGRE SREČUJE PAMET.

Nove volitve na Ogrskem bodo v prvi polovici julija. Z ozirom na to, da

je ljudstvo nacionalnih kričavev povsod sito, in z ozirom na to, da zna Khuen izvrstno »delati volitve«, se splošno sodi, da bodo Justhovci neodvisnjaki pogoreli. Sami se boje več, kot za polovico (60) mandatov. Košutovci so mirni; povsod postavijo kandidate proti Justhovcem. Zoper Khuena samesa, ki bo v Budimpešti kandidiral, se ne upa nobeden kandidirati. Znan Lukacs, ki je izdelal najboljši načrt volivne reforme, kandidira na Khuenovem programu v Bekes-Gyala. Komitat Satoralja-Ujhely je izrekel vladi zaupnico s 76 glasovi večine. V Szegvaru so na shodu napadli podpredsednika Justhove stranke, znanega kričaja Hollo in ga obmetali z gnjilimi jajci.

Mi sicer tudi na Khuena veliko ne damo, gotovo pa je, naj pride na Ogrskem, kar hoče, bo boljše kakor to, kar je bilo. Ogrci se že spametujejo. To je veliko, če so nagnali Hollo, ki je svoj čas neomejeno vpil, požiral habsburško hišo in razširjal ogrsko državno pravo od New Yorka do Avstralije.

HRVAŠKI SABOR.

V hrvaškem saboru so Frankovci vložili 19 nujnih predlogov. Frank sin govori obstrukcijski govor. Frankovci bi radi preprečili volivno reformo, ki bi imela zanje gotovo jako slabe posledice.

NOVO ITALIJANSKO MINISTRSTVO.

Luzzatti, predsedstvo in notranje zadeve; di San Giuliano, zunanje reči; Fani, justica; Tedesco, zaklad; Facta, finance; Spingardi, vojska; Leonardi, mornarica; Credaro, nauk; Sacchi, javna dela; Ciuffelli, pošta; Raineri, poljedelstvo. Dva — Sacchi in Credaro — sta člana skrajne radikalne leve. O novem ministru za zunanje zadeve pravijo, da bo sledil Tittonejevemu stopnjam in bo zvest trozvezi.

ČEŠKI KONSERVATIVCI.

Ker so češki konservativni plemiči pri velikem shodu čeških katoliških zapupnikov sijajno pogoreli, so sklenili ustanoviti nasproti novi češki krščansko-socialni stranki lastno konservativno. To veselje si češko »konservativno-katoliško« plemstvo čisto lahko privoščiti, ker nobenemu ne bo škodovalo. Ljudstvo v to stranko sploh ne bo vstopalo, plemiči sami pa in podobni aristokratsko nadahneni gospodje pa itak dandanašnji nobenega gpliva nimajo. V tem smislu tudi mi novo »konservativno-katoliško« stranko lahko pozdravljamo . . .

LISTEK.

Iz dnevnika malega poredneža.

Ameriška humoreska.

(Dalle.)

Sicer me je bolela nekoliko glava, vendar sem se celo popoldne imenitno zabaval. Predstava je bila krasna — brez goljufije — in pavliha naravnost imeniten.

Gotovo me je oblila rdečica, ko je pred zbranim občinstvom s prstom pokazal name ter rekel: »V čem sta si podobna mali deček ondi in prerok Jonas?«

Nihče ni odgovoril.

»Slon ga je izbruhnil,« je povedal sam.

Ljudje so se krohotali na vse pretege, jaz sem si pa mislil, da pavliha presneto slabo zgodbe zna, kajti Jona vendar ni izbruhnil slon, temveč riba. Sploh se pa nisem zmenil za neslan dovtip, ker je bilo dovolj zabave.

Čudovito lep je bil mali konjiček in zona me je spreletavala, ko so ga jezkdarile mlade deklice in med ježo skakale skozi obroke. Kako nevošljiv sem bil malim dečkom, ki so se smeli

prekucavati in skazovati zbranemu občinstvu svoje mlade umetnosti! Zdihoval sem, ker ni moj oče telovadec v kakem cirkusu. Hišo naj bi prodal in šel, pa kaj se hoče, ko mu manjka častilnosti in slavoheleja. Ko bom velik, si bom sam izbral svoj poklic.

Med predstavo sem premišljeval in pretehtal natančno vse okoliščine ter sklenil, da grem k cirkusu v službo. Nič več mi ne bo treba hoditi v šolo, nikoli več ne bom ozmerjan in meščani se mi ne bodo mogli posmehovati.

Ko se je popoldanska predstava končala, sem šel Suzi obiskat, ker sem upal, da me povabi na večerjo. Ni se mi izpolnilo upanje.

Rekel sem doktorju, da bi šel rad še k večerni predstavi, če bi imel le 50 krajcarjev, a Suzi mi je segla v besedo: »Ne, enkrat je zadosti zate in vrhutega zvečer potem prepozno prideš domov.«

Ostal sem v hotelu, dokler nista odšla in Suzi mi je pri odhodu še naročala: »Jurček, pojdi naravnost domov in bodi priden, da ne bo mama v skrbeh!«

Imel sem dovolj časa. Moj načrt je bil gotov. Z raznimi dečki smo se igrati približno do devetih, potem sem se pa splazil k vozovom, ki so bili last cirkusa, splezal na prvega, se zavil v

odejo, ki sem jo našel na vozu ter se vlegel. Vedel sem, da bodo od dveh ponoči odrinili; slišal sem, da so se o tem menili. Moja namera je zahtevala, da me nehotе vzamejo s seboj in ko me drugi dan najdejo, sem jim hotel reči, da sem sirota brez staršev in da se hočem posvetiti njihovem poklicu. Prepričan sem bil, da me potem sprejmejo in v duhu sem že bral lepake z napisi: »Nastopil bo tudi mali Jurček, prečudni otrok, ki prekaša vse doslej znane telovadce.«

Trudil sem se sicer, da bi ne bil zadremal, a polagoma me je spanec premagal in ko sem se zbudil, se je voz že premikal. Ko sem zazrl svitlo zvezdice nad seboj, se mi je stozilo po domu, vendar sem se pa hitro premagal in ležal mirno, ker sem se bal, da bi me prezgodaj ne iztaknili in poslali domov. Zaspati nisem mogel več; voz se je tresel in voznik je kričal kot grešna duša, če ga konji niso ubogali. Počasi se je jelo dani in razl. sem že plotove in drevje ob cest. Ko sem se hotel nekoliko pretegniti in iztegniti odrevenele noge, je nekaj poleg mene strašno zatulilo. Strahu mi je srce obstalo in nisem upal dihati, kaj šele premakniti se. Noge so mi strašno ščemele. Slednjič sem se toliko opogumil, da sem nekoliko zasuknil glavo in —

o groza, komaj par korakov od sebe sem zagledal leva. Nahajal sem se v njegovi kletki. Smrček je imel naslonjen na prednje šape in rumenkaste oči so se mu zablistale ter se raztegile, kadar me je pogledal. Prisečem ti, dnevnik moj, da nikdar ne bom pozabil in naj dosežem v starosti Metuzalema, tega strašnega tulenja! Besede ne morejo izraziti, kaj vse sem čutil. Vedno bolj se je dani in ležala sva skupaj jaz mali Jurček in lev, ki mi je pomežikaval kakor bi se hotel šaliti z menoj. Nisem ga mogel gledati. Če sem se le nekoliko premaknil, je zatulil in bil sem že napol mrtev samega strahu. Najmanj desetkrat sem premolil vse molitvice, kar sem jih znal. Mislil sem na mamo, Lili in Beti ter kako hudobno je bilo, da sem ušel, toda lev me je gledal, kakor bi mi hotel zaklicati: »Prepozno! Poprej bi bil moral misliti na to, Jurček moj mali; le čakaj, da pride čas zajtrka. Dvakrat bom ugriznil in ne bo te več.« Strašno je bilo! Čas je mineval grozno počasi. Zdanilo se je popolnoma. Lev si je pričel lizati žrelo in prevzetno mahati z repom. Omedlel sem.

Ko sem se zopet zavedel, ležal sem na trati in polno ljudi je stalo krog mene, ker se je cel sprevod ustavil. Nekdo mi je z mrzlo vodo močil čelo.

Živahna skupščina zadruga ljubljanskih gostilničarjev.

Ljubljana, 31. marca 1910.

Zbori in shodi ljubljanske gostilničarske zadruga so vedno precej živahni. Zadrugarji se zelo zanimajo za zadrugo. Letošnja glavna skupščina je bila nekoliko živahnješa kakor druga leta, dasi udeležba na njej ni bila kdosi gavedi kako velika in se je zato občni zbor pričel eno uro pozneje kakor je bilo napovedano.

Načelnik Tosti uvodoma graja mlačnost zadržnikov, ker so se tako počasi skupaj zbrali. Po zgledu naše zadruga delajo gostilničarske zadruga tudi po velikem večjih mestih kakor Ljubljana.

Poslovno poročilo

prečita Pintar: Vpeljal se je po gostilnah delavski red. Sodelovala je zadruga pri prvem kuharskem in servirnem tečaju, ki ga je priredila »Deželna zveza za tujski promet«. Največji uspeh zadruga je gostilničarsko kuharski in servirnem tečaj, ki ga je zadruga priredila sama in bila v tem oziru, če izvažamo Dunaj, prva v Avstriji. Zanj je dobila zadruga podpore od ministrstva za javna dela 1350, od kranjskega deželne odbora 800, od ljubljanske občine 500, od trgovske zbornice 600 K. Gojenke same so prispevale 1200 kron. Poučevali so Fiala, Jozel, Reisenaver, dr. Krisper, dr. Rus in Kenda. Zahvala in priznanje se izreče Kendi, ki je brezplačno potoval na Dunaj, da je posredoval in v ta namen mnogo žrtvoval. Uspeh je dosegla zadruga s svojo prošnjo, da ne dobe rodbinski člani državnih uslužbencev, ki imajo na leto 2400 kron, gostilničarskih koncesij. Posredovalnica je posredovala v 500 slučajih. Članov je štela zadruga koncem lanskega leta 245.

Računski zaključek

izkazuje dohodkov 3317 K 60 vin., stroškov 2438 kron. Čisto premoženje znaša 2164 K 86 vin. Med drugim se je izdalo za tožbene stroške 140, za potne 120 kron, nagrade pa 722 kron.

Dachs želi pojasniti, koliko so znašali tožbeni stroški, pojasni se mu, da 140 kron. Predovič hoče več jasnosti, v kakšnih stvareh se je izdal ta denar. Tosti: Ko je umrl Friderik Lambrecht, je dobila Kastnerjeva koncesijo po vladi in ministrstvu. Pri dunajski gostilničarski zvezi so mi svetovali, naj se v tej zadevi obrnem na strokovnjaka dunajskega odvetnika dr. Goldbergerja. Ta je pregledal vse akte in nam odsvetoval drago tožbo pri upravnem sodišču. Medklic: »Saj je dosti slovenskih zastopnikov v Ljubljani.« Predovič: »Zadruga ni imela prav, iskala je dlake v jajcu. V prihodnje naj bi se delalo sporazumno z magistratom, ki tako skrbno vse pretehta. (Medklic: »Saj ne delajo s svojim denarjem, z našim je lahko delati!«) Tosti: »Odbor je sklenil, da se napravi pritožba.«

S silo se je hotel denar skozi okno metati.

Predovič: »Vidim, ravno s silo se je hotel denar skozi okno metati.« Maček obžaluje Predoviča. Medklic: »Pa vi plačajte, če imate toliko denarja.«

Kje je naložena gotovina.

Kavčič vpraša, kje da ima zadruga naložen svoj denar. Tosti: »V »Trgovsko-obrtni banki«. Kenda želi več jas-

Sklonil sem se in vprašal: »Ali me ni požrl?«

»Le prav malo je manjkalo,« je odgovoril voznik. »Kako, za božjo voljo vendar si pa prišel v Ciceronovo kletko?«

Povedal sem mu, da sem zlezal v voz, ker sem se hotel pridružiti cirkusu. Vsi ti surovi ljudje so se pričeli smejati in mi rekli, da naj grem domov k materi.

»Srečnega se smeš šteti, ker se ti ni nič zgodilo,« mi je rekel voznik in me zopet vprašal, kako sem mogel zlesti v kletko, ki je bila zaprta. Povedal sem mu, da sem odprl neka vratica, katera sem za seboj zopet priprl ter se potem mirno vlegel. Pripovedoval mi je nato, da se je čudil nenavadnemu rjovenju in kako zelo se je ustrašil, ko me je zagledal v kletki. Kakor hitro je mogel, me je potegnil iz nje. Z voznikom sem se peljal do bližnjega mesta in od tam šel domov, ker nisem bil več vnet za cirkus.

Domov sem prišel pozno popoldne. Vsi so se me razveselili kot izgubljenega sina. Jedel sem same dobre stvari in tehnolo mi je izvrstno. Ni bolj prijetne hiše kot naša in nič več mi ni žal, da papa ni telovadec v cirkusu. Povsod dohro, doma pa najbolje.

nosti, nakar pojasni Tosti, da je bil denar večinoma doma, ker se rabi. Kenda: »Denar ne sme biti doma. Naložen mora biti plodonosno. Na obrestih se je izgubilo 60 kron. Doma je denar zato, da ga načelnik lahko porabi v zasebna podjetja kakor n. pr. v tovarno sodovice.« Maček: »Dosti žalostno je za vas, da Vi kot odbornik kritikujete. Vi morate čmolčati in nimate nič tu govoriti, ker ste odbornik.« (Velik nemir in šum. Pritrjevanje.) Kenda: »Stvar revizorjev je, da nadzorujejo denarno poslovanje. Do 60 kron smo izgubili.« Maček: »Ali so vprašali, kako je denar naložen.« Tosti: »Nobenkrat.« Maček: »Tako, kar se je izgubilo na obrestih, naj povrne načelnik enkrat, drugi odborniki pa po dvakrat.« (Veselost.)

Poročilo nadzornikov.

Alojzij Pogačnik izjavi, da se je pri reviziji našlo vse v redu. (»Oho«-klici. Nemir.) Leon Pogačnik pristavi: »Falilo je v blagajni 380 kron.« Tosti: »To je laž!« Leon: »Po Tostijevi izjavi je bil posojen denar.« Zadrugi sodovice.« A. Pogačnik: »Rekli smo, da pridemo drugi dan zopet pogledat. Sicer je pa založil, kar je manjkalo g. Krisch brez vsakega podpisa.« Krisch: »Jaz sem samo zato založil, ker vem, da če imam dve kasi, lahko vzamem iz te, pa drugi posodim. Založil sem 349 kron in sicer zato, da mi ni bilo treba še drugi dan gledat hodit.« (Splošna veselost.) Maček: »To vendar ni nič hudega, če je posodil sodovični zadrugi, saj zadruga ne plača sodovični zadrugi vinarja za uporabo telefona. Jaz nisem poseben prijatelj Tostijev, ampak zalug za gostilničarsko združništvo mu kot pravičen mož ne morem odrekat.« Predlaga konec debate. Krapež: »To so neupravičeni napadi.« Predovič: »No, toraj Tosti ni ničesar storil, da bi bilo njemu v korist. Računi so bili v redu, ker če je Krisch posodil, je to ravno tako, kakor da bi bil Tosti sam segel v žep, pa pomolil denar. Zadruga nima fiska škoda.« Dachs: A. in L. Pogačnik sta poročala, da je bilo vse v redu, samo denarja ni bilo. Če bo obrtna oblast to izvedela, bo že vmes posegla.« Za konec debate nihče ne glasuje. Debate se še udeleže: Kenda, Maček, Tosti, Leon in Predovič, ki pravi: »Kar je bilo, je bilo. Maček ima prav, odborniki so zato, da tudi povejo načelniku, kar ni prav. Naj se še zaključi debata.« Dachs: »Želel bi, naj bi povedal svoje mnenje zastopnik obrtne oblasti.«

Manipulacije, ki niso bile pravilne.

Magistratni svetnik Sešek izjavi: »Tukaj nimam odločevati, marveč vzeti samo ad notam in poročati magistratu. A ker sem poznan, hočem izjaviti svoje mnenje. To, kakor se pripoveduje, da se je vzel denar iz blagajne in dal na posodo pridobinski zadrugi, je bila napaka. To se ne sme storiti. Največjo napako je pa storil odbor, ker ni ločil blagajništva od načelnikstva. Voliti se mora poseben blagajnik. Nadzorstvo vršiti enkrat ali dvakrat na leto ne zadostuje. Nadzorovati bi se moralo vsaj vsako četrtletje. Te manipulacije niso bile pravilne. Izvoliti se mora poseben blagajnik.« — Po izjavi svetnika Seška se računski zaključek odobri.

Premenjena pravila.

V imenu odbora predlaga Pintar, naj se § 14. pravil tako izpremeni, da bi znašala sprejemnina v zadrugo tako za lastnike kakor za najemnike koncesij po 100 kron. Predovič: »To je vendar prehud davek. Prosim, če ima morebiti koncesijo samo dva meseca.« Tosti: »Saj ima koncesijo celo življenje. Če jo ne izvršuje, jo dá lahko v najem.« Bončar: »Kakor vse kaže, bo znašala čez pet let vstopnina 1000 kron. Znižajmo rajši vstopnino pri najemnikih na 50 kron.« Soglasno se sprejme Bončarjev predlog.

Volitev zadržnega načelnika.

Na vsopredru je volitev zadržnega načelnika, ker je Tosti izjavil, da odstopi, dasi še ni potekla njegova triletna funkcijska doba. Maček: »Vsi veste, da jaz nisem tak velik prijatelj Tostijev. A to pa le moram priznati resnici na ljubo, da je Tosti posvetil vse moči zadrugi in je mož na svojem mestu.« (Medklic: »To ni res!«) Maček nadaljuje: »Izreče naj se Tostiju za njegovo uspešno delovanje največja zahvala. Prosim Te, Tosti, da vzameš besedo nazaj in da ostaneš naprej načelnik.« (Pritrjevanje. Velik nemir in šum.) Dachs: »Ker je že tako, naj pa bo. Pred dvema letoma sva bila z Mačkom tukajle zoper Tostega. Čudim se, kako da sta zdaj taka prijatelja. Končno pa je čas, da dobimo mlajšega, modernega predsednika. Tosti je že ratat star in je štirikratni predsednik.« Maček: »Dachs je imel deloma prav, ker me je obdelal. Kenda je takrat nama najbolj

nasprotoval, danes bi pa Dachs rad imel, da bi bil Kenda načelnik in se je njemu pridružil. Vidite, gospodje, takole je, Kenda bi tudi rad nekaj zaslužil, ker vé, da se pri tem koritu nekaj zasluži. Vse, kar imamo, vidite, je napravil Tosti, saj veste, kako je bilo prej. Zdaj, ko je že vse Tosti pripravil, je lahko gospodariti.« Dachs: »Oni so se meni pridružili, ne jaz njim.« Krapež: »Sej je prav, da gredo enkrat liberalci in klerikalci skup.« (Veselost.) Medtem se zbirajo zadržniki za stolmi in se medsebojno živahno razgovarjajo. S poročevalskega mesta smo imeli vtis, da se je v gruč agitiralo; začujejo se iz gruč klici: »Listki! Listki!« Pintar šteje člane. Svetnik Sešek pravi, saj se je že sklenilo, da se voli vzklikoma, stopi z odra in vpliva na to, da zborovalci zavzamejo sedeže, da bo mogoče konstatirati razmerje glasov. Počasi se poleže nervoznost, razburjenje se ne more reči, ker so sicer zadržniki živahno govorili med seboj, a o kakem viharju ali še o celo večjem nemiru ni bilo govora. Ko zasedejo zborovalci svoje sedeže, govori zopet Predovič, ki pravi med drugim: »Gospodje, poglejte, saj nam Tosti ni nič zapravil. Nobeden ni toliko storil, kolikor je Tosti storil. Ker že toliko časa to stvar vodi, je prav, da mu damo še naprej to zupanje. Res je, da ni pravilno postopal, a v celi Ljubljani ni nobenega človeka, da bi nobene pregrehe ne napravil. Nič ne rečem proti Kendi. Naj gospod Kenda še nekoliko počaka, saj je še mlad, potem bo že prišel še gospod Kenda na tisti sedež, na katerem je danes Tosti.« (Veselost in nemir.) Kenda: »Konstatiram, da je odstopil Tosti sam pri sebi. Kaj ga je do tega dovedlo, vé morebiti tudi gosp. Maček.« Takrat pri seji Kenda niti navzoč ni bil. Za svojo osebo izjavlja, da še ni nič sprejel. Le od glasovanja je odvisno, če postane načelnik. Kar se pa tiče jasli, naglašava, da je v poslovnem poročilu zahteval njemu, ker je brezplačno deloval za zadrugo. Reklo se je, da hočem h koritu, vsa pota za zadrugo sem pa storil na svoje stroške.« Dachs: »Večini odbora je popolnoma nemogoče delati s Tostijem.« Dachs je stavil predlog, naj bo izvoljen za načelnika Kenda. Maček in Predovič sta pa predlagala Tostija. Pri volitvi je dal Tosti kot prvo na glasovanje svojo kandidaturo. Navzočih je bilo 54 zadržnikov, Tosti je dobil 28, Kenda 19 glasov.

Dachs: »Ni bilo pravilno.« Svetnik Sešek: »Volitev je s tem pri kraju, če mislite, da ni bilo pravilno, se lahko pritožite.« Pri volitvi predsednikovega namestnika izjavi dosednji predsednikov namestnik Krapež, da nikakor ne sprejme več podpredsedniškega mesta. Izvoljen je bil nato za namestnika Ivan Stritar.

Manjšina odhaja.

Kenda izjavi, da odstopi kot odbornik, za njim to zakliče več odbornikov. Kenda zapusti dvorano, njegovi pristajši odhajajo z njim, tudi drugi člani zapuščajo dvorano. Magistratni svetnik Sešek: »Blagajnik se mora izvoliti.« Na Predovičev predlog se izvoli Josip Polak, za odbornika pa na predlog Bončarjev Franc Kavčič, za namestnika Filip Jakob in Anton Bončar, v nadzorni odbor pomočniške blagajne Kavčič Franc. (Medklic: »Se dobr zastop na bukke.«) Za delegate »Zvezinemu« občenemu zboru se izvolijo na Tostijev predlog: Tosti, Stritar, Kavčič, Lampert, Pollak, Kenda, Kržišnik, Plankar, Petsche, Filip Jakob, Bončar, Škulj. Klic: »Kaj pa s tistimi, ki so odstopili.« Magistratni svetnik Sešek: »Odpoved mora biti pismena!«

Nagrada načelniku.

V odsotnosti Tostijevi se dovoli zadržnemu načelniku nagrada 400 K na predlog Mačkov.

Predovič želi, naj se zadruga v vsaki zadevi strinja z magistratom.

Predovič: »Načelniku in odboru bi jako toplo priporočal, da naj bi se od zdaj naprej v vsaki zadevi strinjal z mestnim magistratom. Če dovoli ali odkloni magistrat kako koncesijo, tako obrača vse do zadnjega lasu in že prav naredi. To ni pravilno. Če je dozdej, bo tudi naprej mestni magistrat z ozirom na podelitev koncesij dobro gospodaril.« Tosti: »Proti pomnožitvi koncesij je zadruga vedno nastopala. V prvi vrsti je odbor nastopal proti vsaki pomnožitvi koncesij. Sploh je pa tu križ: Če rečemo da, ni prav, če rečemo ne, jih pa imamo zopet na glavi.« Predovič: »Želim in toplo priporočam, naj bi se zadruga vsaj z magistratom strinjala.«

Proti posredovalnici.

Maček predlaga, naj bi se opustila posredovalnica za službe, z njim se strinja tudi Krisch. Magistratni svetnik

Sešek izjavi, da to po postavi ne gre, ker je Mačkov predlog v protislovju s postavo.

Medtem so zborovalci odhajali, Tosti zaključi skupščino, ko še naznači, da jo je brzojavno pozdravil zadržni inštruktor dr. Bloudig.

Ko so odhajali zadržniki gostilničarji, so po stari čestitljivi navadi ljubljanskih gostilničarjev zbijali dobre in slabe sale. Eden je rekel: »Ves hrup je bil zato, ker bi bili vsi radi načelniki,« bučen smeh je pa spremljal opazko, napravljeno po zborovanju: »Danes je pohrustal maček jazbeca.«

× × ×

O zborovanju poročamo strogo nepristransko, tako kakor se je vršilo. Naš list se v osebnosti med zadržniki gostilničarske zadruga ne vitkal in se ne vitka, kakor tudi ne naša stranka. Pač pa obsojamo tisto perfidno obrekovanje, ki se je širilo proti Tostemu, češ, da je bil podkupljen, kajti vemo, da je bila govorica popolnoma iz trte izvita.

Velikanski vihar v Gorici.

31. marca 1910.

Danes divja po Gorici velikanski vihar. Po hribih, celo v najbližji okolici mesta, mete in sneži. V Bohinju je že jutraj zapadel globok sneg. Tudi po Gorici vihar cel dan nanaša sneg. Divja burja je divjala celo popoldne. Višek pa je vihar dosegel popoldne. Takega viharja v Gorici še ni bilo. Po parkih in drevoredih lomijo dreve. V ljudskem vrtu je podrlo en borovec, v Coroninijevem parku eno drevo. Na državni postaji je popoldne preobračal ljudi, vozove, odnesel blizu državne postaje s hiš dvojce streh in podrli dva dimnika v kurilnici na državnem kolodvoru. S hiš v mestu meče opeko, da je nevarno hoditi po ulicah. Kdor nima privezanega klobuka, ga odnese visoko nad strehami. V hiši, kjer je S. K. S. Z., je opoldne vihar podrli in dvakrat prelomil na vrtu rastočo debelo smreko, ki je padla z glasnim truščem na tla. Vrh smreke pa je vihar odnesel več metrov proč na streho. Zvečer ob šestih je vihar ustavil električni tramvaj proti državni postaji. Vihar traja sedaj ob 9. uri zvečer še dalje. Na ulici ni nič ljudi.

Zanimiva biografija Slovenca v Trstu.

30. t. m. se je vršila pred tržaško sodno razpravo zoper uradnika filiale Avstrijskega kreditnega zavoda, Lupe-tina in nekega Gertscherja, ki je po rodu Slovenec — Grčar. Šlo se je za goljufijo, oziroma poneverjenje 6000 K. Gertscher, recte Grčar je zelo zanimiva osebnost. Mož je nekoliko ekscentričen, »mističen idealist«, in zato so ga dali v preiskavo sodnemu izvedencu dr. Xydiasu, ki je psihijater. Izvedenec je sicer dognal, da Gertscher ni umobolen, ima pa fantastične ideje, ki so pa opravičljive, ker ima mož jako interesantno preteklost: Stari oče Grčarjev je bil podčastnik dvorne garde v Milanu, ki je takrat bil v avstrijskih rokah, stara mati Grčarjeva pa je bila — neznanka, izredno lepa dama. Otrok je bilo iz tega zakona zelo veliko in vsi so bili krščeni pri krstniku, koder so krščevali tudi nadvojvode. Botor Grčarjevega očeta je bil sam nadvojvoda Rainer. Stari oče je bil ob revoluciji zaklan z devetimi udarci z bodežem, pa je, žrtvujoč lastno življenje, rešil dvor laških revolucionarjev. Ena teta obtoženčeva je bila ljubimka kralja Viktorja Emanuela v Rimu, neka druga teta pa je dobivala letno penzijo od nadvojvode Maksimilijana, in ko je izgubila vid, je šla v samostan v Monte Varese, koder je postala prednica. Obtoženčeva mati je imela 11 let v reji nezakonskega sina nekega maršala. Mnogo članov Grčarjeve rodbine je umrlo za dušnimi boleznimi, med njimi stara mati in teta v Rimu. Grčarjev oče je bil višji komisar neke policije na meji in je pred dvema leti umrl vsled srčne napake, potem ko so ga zaradi »anarhističnih in mistično-idealnih nazorov« upokojili. — Ni čuda, da je tudi sin nekoliko eksaltiran, zlasti, ker je imel zelo mehko vlogo od fine matere.

Zanimiv roman!

Veliki viharji ob Adriji.

Iz Trsta se poroča: Po zelo milem vremenu je začela včeraj jutraj razsajati v Trstu in okolici huda bura, kakoršne že dolgo časa ne pomnijo ljudje. Temperatura je močno padla ter nalezava od časa do časa suh, droben sneg. Včeraj jutraj je znašala brzina bora 70 do 80 km ter se je popoldne zvečala na 96 km na uro. Najhujša brzina je

dosegla 124 km. Morje je zelo viharo. Mnogo parnikov je bilo v nevarnosti, da jih odtrga ter so morali znatno pomnožiti vrvi. Pri več parnikih so se potrgale vrvi ter so mogli le z največjo težavo zasidrali ladje. Promet s parniki je skoro popolnoma prekinjen. V novi Franc Jožefovi luki je bora odtrgala od električne centrale streho, kakor tudi od nekaterih drugih lop. Ognjegasci izvršujejo rešilna dela. Bora je zagnala mnogo ljudi ob tla ter jih ranila. — Okoli 4. ure popoldne se je ponesrečil zaradi hude bore iz Trsta odšli vlak lokalne ozkotirne železnice Trst-Poreč, 150 metrov oddaljen od postaje Milje. Lokomotiva je skočila s tira s prvima dvema kolesoma, ostali vozovi so se deloma prevrnili, deloma pa so skočili samo iz tira. Vlak je imel 7 vagonov in okoli 180 potnikov. Kakor se poroča, so se ubile 3 osebe, 6 jih je težko, večina pa lahko ranjenih. Iz Trsta je odšel poseben rešilni vlak takoj, ko se je telegrafiralo iz Milje o nesreči. Poleg tega so se zdravniki in rešilno osebje peljali tudi z avtomobili na kraj nesreče, ki je oddaljen od Trsta kakih 15 km. Tudi ces. namestnik princ Hohenlohe in policijski ravnatelj pl. Manussi sta se odpeljala v Milje. Toliko je znano doslej o tej nesreči. — Kamniti steber na katerega je bil v pristanišču privezan Lloydov parnik »Baron Call«, se je vsled hude bore prelomil. Parnik je vihar zagnal na morje, ker pa je imel pripravljeno paro, so ga mogli krmariti. — Tudi iz Reke se poroča o močni bori. Po gorah je zapadlo veliko snega.

Podrobnejši podatki o železniški nesreči pri Miljah. — Mrtvi in ranjeni.

Osebe, ki so bile pri železniški nesreči na ozkotirnici Trst-Poreč pri Miljah, kjer je burja vlak preobrnila, ubiti, so dr. Simčič, sodnik v Kopru, neki Sever, uradnik pri »Ragusea« v Trstu in nek še neidentificiran trgovec iz Buj v Istri. Med težko ranjenimi so stražnik Zornada in g. Valentič, avskultant ubitega sodnika dr. Simčiča iz Kopra. Vlak na tej progi je burja že večkrat prevrnila.

Med mrtvimi je bilo mogoče identificirati sodnika Simčiča iz Kopra. Nesrečnež je imel včeraj uradni dan v Dolini in je vstopil ob 3. uri 36 min. na Monte Castiglione. Četrto ure pozneje pa je bil mrtič! Sodnik Simčič je Slovenec, rodom z Goriskega. Težko ranjen na glavi je redar Dornoto, ki se je vozil na dopust. Lep dopust tudi to! Tega in dve težko ranjeni ženski so spravili v Koper, 15 ranjenih, med temi 5 težko, so ostalo v Miljah. Enega ranjenca so spravili v Trst. To je Ivan Kolenc, pevec, star 33 let. Dobil je razne poškodbe in leži v bolnišnici. — Uradni komunikacije o nesreči se glasi sledeče: Današnji vlak lokalne železnice Trst-Poreč, obstoječ iz šest, s 180 potniki zasedenimi vozovi, je pograbil pri postajališču Milje izredno močan sunek burje in ga prevrgel. Pri tem so bili trije potniki ubiti, trije težko in dvanajst lahko ranjenih. Uvedena je bila takoj pomožna akcija. Dva pomožna vlaka, od teh eden iz Trsta, drugi iz Kopra, so odšli takoj na mesto nesreče. Ranjenci so bili spravljani kljub slabemu vremenu hitro na varno in odpredeljeni v Gorico. Na mesto nesreče so došli hitro c. kr. namestnik princ Hohenlohe, c. kr. policijski ravnatelj dvorni svetnik Manussi in vodilni funkcionarji c. kr. državni železnice. Celotno rešilno akcijo je vodil podravnatelj drž. železnice vladni svetnik dr. Aufedniček.

Na delni črti Trst-Koper ostane promet do nadaljnjega ustavljen.

Burja v Trstu.

Trst. Burja je v Trstu hudo divjala. Pri svetem Andreju je odnesla 60 kvadratnih metrov od strehe carinskega urada, 150 kvadratnih metrov pa od strehe električne centrale. Veliko drevoja je polomljenega. Preobrnila in deloma zelo težko je ranila burja 23 oseb, kolikor je dozdaj znano; mnogo od teh je v bolnišnici.

Vihar na morju.

Iz Pulja poročajo: Tu se je vsled viharja na morju potopil nek pomorščak c. kr. ladje »Lacroma«.

Dnevne novice.

+ Liberalna ozkogledost. Prismuknjeni »Narodni Dnevnik« te dni zopet napada dr. Šusteršiča, češ, »kako je s svojo opozicijo zoper viado zavozil« in »prinesel Slovanom le neuspehe«, nemški listi pa pravkar povdarjajo, v kako obupnem položaju je pravkar vlada in »Tagespost«, komentirajoč dr. Šusteršičev govor v Mariboru, piše: »Slabotnost ministrstva Bienenrth je moč« Slovanske Unije«, in ta zna položaj zase

izborno izrabljati. Vlada ne ve, kaj in kam, slovenski liberalci pa napadajo tiste, ki se dosledno in uspešno zoper nemško vlado borijo in so jo spravili v tako zagato. Seveda je liberalna zagata zelo lahko umljiva. Na razpust zbornice sicer ni izlepa misliti, liberalci pa se ga le boje, zakaj nove volitve bi pomenile zanje strašno katastrofo. Zato pa bi radi, da Slovani odnehajo. To so tisti »možje, trdi, neizprosni in jekleni...«

+ Seja širšega odbora goriske S. K. S. Z. se je vršila 31. marca ob precejšnjem številu zastopnikov zunanjih društev. Navzlic skrajno neugodnemu vremenu je bilo 15 zunanjih zastopnikov. Govorilo se je o odsekih v naših društvih. Opozarjamo posebno društva v gorah, da se tozadevno obrnejo na »Zvezo« za pojasnila. — Sklenili so, kako naj se uredi naše narodno obrambeno delo potom izobraževalne organizacije. Da ne bo več istočasnih prireditvev v bližnjih krajih, se je sklenilo, naj vsa pridruženata društva takoj sporoče »Zvezi« svojo namero glede kake prireditve. Zeleti je, da bi v letošnjem poletju priredila društva po posameznih okrajih veselice v večjem obsegu namesto preštevilnih manjših domačih.

+ Mladeniški tečaj v Kranju namenjen za ves veliki kranjski okraj, se je zavaljo igre, ki jo ondi uprizorijo, moral preložiti.

+ Telovadba na srednjih šolah. Deželni šolski svet se je izrekel za splošno obligatorno vpeljavo telovadbe na srednjih šolah na Kranjskem s pogojem, da se vrše vaje kolikor mogoče na prostem v zvezi z igrami in v manjših oddelkih. Obligatorna telovadba naj bi se vpeljala sukcesivno od prve šole dalje.

+ Ljudsko šolstvo. Iz seje c. kr. deželnega šolskega sveta: Imenovana je Marija Tomšič za Novi Kot; na Mulijski se ustanovi enorazrednica, enorazrednica na Lipoglavu, dvorazrednica v St. Gotardu.

+ Imenovanje. Za sekcijskega šefa in generalnega ravnatelja zemljiškodavčnega katastra je imenovan ministrski svetnik in finančnem ministrstvu g. dr. Vladimir Globočnik.

+ Hrvaško tehniko nameravajo zgraditi in otvoriti v Zagrebu, in sicer že leta 1910/11. Za stvar se posebno zanimala novi ban pl. Tomašič.

— »Kmečka zveza« za komenski okraj je imela svoj občni zbor na velikonočni ponedeljek v Komnu. Udeležilo se ga je okrog 150 moč iz celega okraja. Predsedoval je g. Vinko Metlikovec iz Volčjegagrada. Poslanec dr. Stepančič je upravičil svojo odsotnost. Govoril je poslanec g. Zlobec ter veleč. g. dekan Valentinčič. Zborovalci so postavili za kandidata za dopolnilne deželnozborske volitve g. Babič iz Rodika v sežanskem okraju.

Ij Konferenca za dekanijo ljubljanske okolice bo v sredo 6. aprila zjutraj ob 10. uri v Preski.

— Žalosten nasledek predpustne veselice. V Rozmanovi gostilni na Korški Beli se je dne 16. januarja t. l. vršila predpustna veselica, kamor je tudi prišel delavec Janez Rebernik. Ker je ta vsled preobile zavžite pijače nekaj sitnaril, so ga navzoči fantje iztirali v vežo in ga nekoliko obrcali. Končno je pa le na prigovor pametnejših odšel proti domu v Javornik. Kar opazi, da nekdo za njim teče, bil je fant Alojzij Tušar, videl je tudi, da je ta dvignil roko, da bi ga z neko rečjo udaril. V istem hipu je pa Rebernik s tako silo zamahnil z odprtim nožem nazaj, da je ojstrina predrla desno sence in ranila možgane, vsled česar je Tušar po preteku 19. dni vsled gnojenja možganov umrl. Sodišče ga je zaradi prekoračenja silobrana na 6 tednov ostrega zapora obsodilo.

— Iz Logatca. Prejšnji teden so vozili mladi ljudje precej glasno na večer proti našemu kolodvoru. Srečajo duhovna, a ker ga v mraku dovolj ne spoznajo, posveti eden z električno svetilnico iz voza. Ko žarki razsvitile po cesti mimo idočo osebo duhovnika, tedaj se razlega iz voza krohot, nekaj znanih zabavlje, potem pa ostudna pesem, kakršne še nismo slišali. Ljudje so se vpraševali, kdo je na vozu. Voznika so poznali, da je iz Idrije, potem tudi spoznali, da se dijaki idrijske realne vozijo na počitnice. Če bodo tudi v rojstnem kraju kazali tako oliko, jih gotovo starši ali sorodniki ne bodo veselili, pa naj bodo še tako radikalni naprednjaki ali socialni demokrati. Saj olika se ne kaže v grdih besedah in ostudnem psovanju osebe, ki je toliko študirala, kakor realec nikoli ne bode osebe, ki mu ni nikoli nič žalega storila, pač pa mu bila velikokrat na uslugo. — Mi bi tega ne omenili, ker vemo, da mlad človek velikokrat ne vé kaj počenja, tudi je razvnet kipečega veselja, ko se vozi na

velikonočne počitnice k svojim, zato smo celi teden o tem molčali. Ta terek so se pa zopet vračale v idrijsko mesto razne osebe. Pred sodnijo vidijo duhovnika, ki ga je službena zadeva klicala k našim uradom, in glej, take surove opazke se slišijo raz voza, da so se ljudje povpraševali, kdo pa so ti. In zopet je bil odgovor: voznik je iz Idrije, torej gotovo stalne prebivalce in nekatere že bolj priladne od ondot vozi. Mi smo na kmetih, a vendar znamo več olike, kot taka jara gospoda iz mesta. Mi pustimo vsakemu svoje prepričanje in vsaki stan spoštujemo. Tu se pa zadržajo ob osebe, ki jih niso najbrž še nikoli videli, le eno vedo na njih, da so katoliški duhovniki, in zadosti je povoda, da glasno ponavljajo one psovke, ki so si jih nabrali iz naših umazanih listov. S tem menijo, da kažejo svojo izobrazbo in razširjajo prosveto med slovenskim ljudstvom. Gorje našemu narodu, ako se bode taka surovost kazala kot omika in napredek!

— Iz Adlešič, 28. marca. Naj pomnisk k Vašemu poročilu v sobotnem »Slovincu« pod naslovom: »Pogumen slovenski policaj v Ameriki«, da je Jožef Ivec iz naše župnije, in sicer iz Tribuč hiš. št. 55. Star je 40 let. Razun njega sta v Ameriki še druga dva brata Matija in Ivan in sestra Ana. Mati Kata, stara 62 let, pa še živi v Tribučah pri omoženi hčeri. — Pred nekaj leti pa je poročal »Ameriški Slovenec«, da je zalotil Ivec nekega zloglasnega vlomilca, s katerim se je tudi hudo boril, in je prinesel ob tej priliki tudi njegovo sliko.

— O kolonizaciji v državi Sao Paulo v Braziliji se piše »Družbi sv. Rafaela« sledeče: Cena posameznih posestev varira med 100 in 120 milreisov za hektar. Celotno posestvo, katerega cena je sploh odvisna od kvalitete lesa in od večje ali manjše oddaljenosti od železniške proge, stane 2500 do 3000 milreisov. 1 milreis je 2 K 65 vin. našega denarja, torej je vredno posestvo od 6625 do 7900 kron. V Jorge Tibirica stane posestvo od 25 ha 1200 do 1500 milreisov in v Coude do Pinhal posestvo v velikosti 12½ ha 250 milreisov. — Plačati se mora od novo došli kolonistov prvi obrok, to je eno desetino vrednosti zemlje v gotovini pri prejemu posestva, drugi obrok po končani tretji žetvi ali v četrtem letu, tretji obrok v petem letu, četrti obrok v šestem letu itd. do desetega obroka, katerega plačilo sledi v 12. letu od dne koncesije. — V tej državi morejo računati na uspeh le mali kolonisti, mlajši sinovi kmetijskega stanu, ki so že od mladih nog vajeni na težko delo, imajo na razpolago nekaj lastnega premoženja in ki se zamorejo tamošnjim klimatičnim razmeram privaditi. Z denarjem se lahko naseli v bližini glavnih prometnih prog ali trgov, vendar morajo v enem kraju dalje časa bivati, da prouče zemljo, kjer se hočejo naseliti, kajti mnogokrat se je dogodilo, da so morali kolonisti po večletnem delu na posestvu, pridobljenem s pridnostjo in težavo, isto vsled premalega dobička zapustiti. Za novo došlega kolonista je radi tega priporočljivo sprejeti s posredovanjem »Agencie Official de Colonisação e Trabalho« službo pri kaki plantaži za kavo in si šele čez nekoliko časa, ko si je tamošnji jezik in običaje, kakor tudi obdelovanje ondotne zemlje prisvojil, nabavi svojo kolonijo. Kolonist v Sao Paulo si razmeroma lahko pomore do denarja, katera okolščina mnogo vpliva, da postane neodvisen in samostojen v vsakem oziru. — Kakor je iz predstoječega razvidno, so pogoji in položaji naseljencev le za one brez premoženja jako težavni. Edine neprilike so le s posestniki plantaž za kavo, ki ne izplačujejo redno zaslužka, oziroma krajšajo istega delavcem, vendar se tudi to dandanes le redko zgodi. Ko se je ustanovila »Agencia Official de Colonisação e Trabalho«, stavila si je dolžnost, vselencem pomagati s pravnim varstvom in s pomočjo proti delodajalcem.

— Tujski promet v Bohinju. Kakor vse kaže, se bo začelo kmalu ob bohinjskem jezeru živahnejše življenje in se bodo začela graditi razna poslopja, vile, kopališča, letovišča itd. Kdor bi potreboval za zidanje pripravnega kamenja, naj se obrne na Janeza Medja, posestnika in kamnoseka v Češnjici št. 57, pošta Boh. Srednja vas. Njegov kamnolom se nahaja v bližini sv. Janeza ob jezeru in hrani še mnogo izbornega kamenja za zidavo.

— Srbska akademija znanosti in jugoslovanska enciklopedija. Akademija znanosti v Belgradu je odklonila sodelovanje pri sestavi jugoslovanske enciklopedije, ker se jo je povabilo samo kot enostavno sotrudnico in se je ni hotelo priznati za enakopravno soizdajateljico. Srbi so tudi zato razža-

ljeni, ker enciklopedija ne bo izšla tudi v cirilici.

— Treščilo je minoli terek popoldne v zvonik podružnice v Jurni vasi v župniji Podgrad na Dolenjskem. Strela je napravila precej škode.

— Poročil se je g. Ivan Znidaršič, profesor v Gorici, z gđno. Ido Nemec iz Nabrežine.

— Pazite pri nakupu srečk! Po zanesljivih poizvedbah se je dognalo, da se bavi veliko denarnih zavodov (bank) na Nizozemskem (posebno v Amsterdamu in Arnheimu), na Danskem (v Kodanju) in na Nemškem (v Hamburgu in Frankobrodu) s prodajo premijskih in serijskih sleparskih srečk. Svarimo prebivalstvo v njegovem interesu pred nakupom teh papirjev.

Štajerske novice.

š Grobokop pozabil na mrtveca. V vitanjski mrtvašnici so našli truplo otročiča, ki je že smrdelo. Zločin je izključen. Grobokop je pozabil na dete v mali rakvi.

š Smrtonosen padec. Na Paki je ribičev Peter tako hudo padel po stopnicah, da je čez dva dni umrl.

š Samoumor deklice. V Dravo je skočila pri Pobrežu v Mariboru 17-letna šivilja Kristina Klejnšek in utonila. Imela je razmerje s sinom nekega trgovca, ki pa ni bilo srečno.

š Brezspojni pazniki. V Gradcu so zaprli dva paznika blaznice v Feldhofu, ker sta bolnika Engelbrehta takoj poškodovala, da je takoj nato umrl. Človekoljuba se pišeta Schupel in Hallner.

š Stavka krojaških pomočnikov grozi v Gradcu. Danes se vrši odločilni sestanek, na katerem se bode odločilo, ali bodo pomočniki stavkali ali bodo pa mojstri popustili.

š Mož ni brezpogojno porok za dolgove svoje žene. Te dni se je vršila pred okrajnim in civilnim sodiščem v Gradcu zanimiva pravda, kjer je bilo rešiti vprašanje: je-li mož brezpogojno dolžan poravnati dolgove svoje žene. Graška tvrdka Vollenhals in Egger je tožila nekega slikarskega pomočnika za plačilo kosa platna, katerega je od nekega agenta kupila njegova soproga na obroke. Soproga obtožnica je na naročilni listek zapisala ime svojega moža. Zastopnik tožeče tvrdke je trdil, da je mož kot glavar družine porok dolgov svoje žene. Sodnik je opozarjal na to, da se § 91. meščanskega kaz. zakonika, po katerem je mož kot glavar družine dolžan skrbeti za ženo v polni meri in visočini svojega premoženja in jo v vseh zadevah zastopati, ne more tudi tukaj smatrati pravomočnim. Če se hoče, da postane tudi mož porok, morajo biti to predmeti, kateri so v hiši neobhodno potrebni in za katerih nakup je slednji pripravljen. Obtoženec pravi, da se je od žene sprejeto blago naročilo brez njegovega dovoljenja in vednosti. Nato je tožnik odstopil od obtožbe. Toženec pa je prosil za izrek obsodbe, da zamore zahtevati odškodnino za zamujeni čas. Sodnik mu je pojasnil, da je upravičen, tudi če je tožnik odstopil od obtožbe, zahtevati odškodnino zamujene časa. Toženi zahteval je nato 8 K 64 vin. odškodnine.

š Slovensko gledališče v Mariboru. Na belo nedeljo se igra veseloigra v treh dejanjih »Klofuta za stotisoč frankov«. Igra je francoskega izvira in vzbujala zelo veliko smeja.

š Nemški sodni cenilci. Sodni cenilec Walland v Celju je pred dvema letoma cenil posestvo Lahnhof v Celju na 250.000 K. Takrat se je šlo za neko posojilo. Letos je prišlo posestvo na dražbo. In isto posestvo z istimi pritlikinami je isti cenilec Walland cenil letos na 56.000 K. In pri tem je treba pomisliti, da so sodni cenilci zapriseženi.

š Shod državne zveze avstrijskih gostilničarjev se vrši od 25. do 28. apr. v Gradcu. Obenem ima svoj občni zbor zveza štajerskih gostilničarskih združenj. Za stvar bi se morali zanimati tudi Slovenci.

Ljubljanske novice.

Ij Spored mladeniškega tečaja Orlov iz Ljubljane, Brezovice, Viča, Dobrove pri Ljubljani in Hrušice, ki se vrši 3. in 4. aprila t. l.: Nedelja 3. aprila: ob 8. uri sv. maša v cerkvi oo. frančiškanov; ob 9. do 11. ure telovadba (orodna telovadba P. Kržan); ob 11. uri popoldne predavanje (Terseglav); ob 12. uri kosilo; ob 3. do 6. ure telovadba: redovne in proste vaje (A. Jeločnik); ponedeljek 4. aprila: Ob 8. uri zjutraj sv. maša v cerkvi oo. frančiškanov; ob 9. do 11. ure telovadba (nadaljevanje redovnih in prostih vaj (A. Jeločnik in P. Kržan); ob 11. uri popoldne pred-

vanje (J. Jovan); ob 12. uri kosilo; Od 3. do 6. ure popoldne telovadba (redovne in proste vaje, orodna telovadba; A. Jelčnik in P. Kržan). Tečaj se vrši s predavanji vred v telovadnici ljubljanskega Orla v hotelu »Union«.

Ij »Rokodelskemu domu« v Ljubljani je poslal za piruhe 10 K preč. gospod Valentin Aljančič, kn.-šk. duhovni svetnik in župnik v Hrastju pri Kranju. Bog plačaj blagemu dobrotniku!

Ij Umrli je na Starem trgu št. 16 gdna. Ana Zalar, pomočnica v trgovini.

Ij Z novim listom je osrečil Ljubljano neki Schumi, ki mora biti zelo obžalovanja vreden človek. List, ki je pisan nemški, se imenuje »Jehova« in njegov izdajatelj piše — v imenu boga! Namreč: Dobesedno v imenu boga. Večji del lista je pisan v tonu, kakor da govori ali pa diktira bog sam. V prvem članku n. pr. pravi: »Sedaj stopam (Bog!) z novo nalogo pred vas: Od 10. oktobra 1909 sem kaj pridno delal s Schumijem (Bog s Schumijem!) in dal sestaviti in spisati krasne knjige itd. . . .« No, te vrste obsegajo samo hudo blaznost. Ampak na koncu lista stoji še nekoliko drugačne besede — seveda zopet v imenu boga, odnosno Jezusa: »Podpirajte Schumija z denarjem za izdajo od mene narekovanih knjig, kakor bi bil jaz Jezus sam, plačilo za to Vam pride od mene, kajti po Schumiju delujem jaz . . .« Tu je že poleg blaznosti napad na žepa. Psihiater bi bil tu krvavo potreben.

Ij Mestna posredovalnica za delo in službe bo v soboto 2. aprila radi snazhenja uradnih prostorov za stranke zaprta.

Ij Poskušen vlom v vinsko klet. V noči na 31. sušca so na Stari poti poskušali neznan tatovi vlomiti v vinsko klet gostilničarke Marije Trilerjeve. Tatovi so prelomili ključavnico, potem pa z delom prenehali.

Ij Prijeti nepridiprav. Od jeseni lanskega leta je bilo v mestu iz različnih zaklenjenih izloženih oken pokradeno različno blago, kakor klobuki, smodke, razglednice, denarnice, vazne, potne torbice itd., ne da bi se bilo moglo priti storilec na sled. Pred nekaj dnevi je pa ustavil na Dunajski cesti službujoči policijski stražnik dva mlada fanta, ker sta se mu zdela sumljiva. Starejši je imel pod pelerino medno naklo in je takoj zbežal na »figovčevo dvorišče«, kjer so ga zopet ujeli. Pri aretovancih se je našlo na stanovanju različno ključarsko orodje in ključa za odpiranje izloženih oken. Vse to orodje je bilo ukradeno v neki tukajšnji tovarni. Ker sta sumljiva, da sta izvršila zgoraj omenjene tatvine, sta se izročila c. kr. deželnemu sodišču.

Ij XXIII. redni občni zbor bolniškega in podpornega društva pomožnih in zasebnih uradnikov za Kranjsko se vrši jutri zvečer ob pol 8. uri v gostilni pri »Novem svetu« v Prešernovi sobi. Člani se še enkrat opominjajo, da se ga polnoštevilno udeleže.

Ij Nesreča. Dne 29. sušca je zvečer na Trnovskem pristanu padla mestna uboga Uršula Tomčeva ter se na desni nogi tako poškodovala, da so jo morali drugi dan prepeljati z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

Ij Sumljiv pes. Včeraj je hodil po Bleiweisovi in Tržaški cesti nek rjav, velik pes brez gospodarja in nagobčnika te se zaletaval v mimoidoče. S stražnikovim posredovanjem je bil pes oddan konjaču.

Ij Stalni dopisnik »Ruskega Slova« v Ljubljani. V torek je prišel v Ljubljano g. A. Zolotarev, dopisnik v Moskvi izhajajočega »Ruskega Slova«. G. Zolotarev se stalno nastani v Ljubljani kot dopisnik svojega lista za avstrijski slovanski jug. G. Aleksij Zolotarev se je nastanil v hotelu »Tivoli« z ženo, tremi otroci in dvema služkinjama.

Ij Podeliti sta dve ustanovi podarmirala barona Bernarda Wüllerstorff-Urbaira v znesku po 140 K. Do teh ustanov imajo pravico mornarji (matrozi), ki so v aktivni službi tako zboleli, da se jih je moralo odpustiti iz c. in kr. mornarice in ki se izkažejo, da so sedaj brez vsakih sredstev, odnosno podpor. Ustanovi se podelita za eno leto na dan ustanovnikove smrti t. j. 10. avgusta, a ni izključeno, da se jih ne pridrži, tudi za nadalje. Prošnje katere je opremiti z dokazilom, da so bili prosilci iz c. in kr. mornarice odpuščeni zaradi bolezni in z ubožnim pričevalom je vlagati do 1. julija pri c. in kr. okrajni pomorski oblasti v Trstu.

Razne stvari.

Ruska država in narodno gospodarstvo. L. 1903 je Rusija izdala za narodno gospodarstvo, to je poljedelstvo samo 1.200.000 rubljev, a preteklo leto je izdala 54.000.000 rubljev. Torej 50krat

več. Zakaj neki verujemo nepriateljem Rusije, ki vedno pišejo, kako propada Rusija? Medtem ko se tako povisujejo izdatki za produktivne stvari, pa so izdatki za vojsko za leto 1910 manjši za 2.000.000 rubljev kot v letu 1909.

Smrt v slavi. Poročni par Killer v Berlinu je slavil dne 20. t. m. 65-letnico svoje poroke v prisotnosti 50 gostov, ko se je naenkrat zgrudila na tla slavljenka, ki je bila stara že 87 let. Soprog se je nato, ne da bi zluil besedico, približal truplu svoje družice, ki je bilo položeno na divanu, pokleknil in vzel roke pokojnice v svoje. Prisotni so ginjenci čakali, da dovrši stavec molitev. A ko je ta molitev dolgo trajala, in ni dal stavec nobenega znamenja, da se bo dvignil, so se mu približali, toda mogli so samo konstatirati, da je nenadna smrt soproge umorila tudi njega. In tako ju je našla smrt v njuni slavi.

Uzorni zastopniki ljudstva morajo biti občinski svetovalci mesta Pittsburg v Ameriki. Aretovanih jih je bilo nič manj nego 60, ker so obdolženi, da so podkupljeni.

Sanatorij za praške občinske uradnike v Dalmaciji. Na otok Brač je došel praški župan dr. Groš z mestnim fizikom dr. Prohasko, da izbere primeren mesto za zdravilišče, kamor bi se hodili zdraviti praški občinski uradniki.

Delniško društvo za izkoriščanje sadja v Bosni. V Sarajevu se snuje delniško društvo »Pehar«, prva bos.-herc. kuhalnica sadja, tovarna sočivnih konserv in podjetje za prodajo sadja. Glavnica znaša za sedaj 500.000 K, a se lahko poviša na 1.000.000 K. Delnice so po 100 K nom. vrednosti.

S solno kislino je polila svojega moža ločena žena Margareta Haase v Berlinu. Mož je prišel 23. t. m. v njeno stanovanje z namenom, da bi se zopet pobotala, a žena mu je hipoma butila v obraz večjo množino solne kisline. Mož bo najbrže izgubil vid in je tudi sicer grozno opečen. Skoro gotovo bo ranam podlegel.

KRVAVI VOJAŠKI IZGREDI.

Iz Krakova poročajo: »Nova Reforma« poroča iz Tarnopola, da je prišlo tamkaj v sredo zvečer do krvavih izgrediv, ki so se jih udeležili vojaki 56. pešpolka in tamkajšnji dragonci. Vojaki so se hoteli maščevati, ker je bil njihov drug v neki gostilni pretepen. Vojaki so hodili z golimi bajoneti in sabljami po cestah ter napadli stražnike in vsakogar, ki so ga srečali. Nekateri izmed izgredivnikov so udri v zasebna stanovanja in trgovine, na kar so ljudje zaklenili mnogo hiš in trgovin. Ranili so devet oseb, med njimi mnogo težko. Več vojakov so radi izgrediv že zaprli.

ANARHISTI V CARIGRADU.

V trenutku, ko je dospel bulgarski kraljevi par na carigradsko železniško postajo, je policija aretovala dva človeka, ki sta se sumljivo obnašala. Pri preiskavi so našli pri obeh revolverje, nože in več kompromitujočih pisem. Dognalo se je, da sta oba aretovana nemška podanika. Nemško poslanstvo je kmalu zvedelo za celo zadevo in odločno protestiralo, ter je bil eden izmed aretovancev samo ekstrahiran, a drugega so oddali nemškemu poslanstvu, in kmalu za tem je izginil. Carigradski ravnatelj policije Galib-bej in bulgarski poslanik Sarafov sta imela radi tega dogodka dolge pogovore v zunanem ministrstvu. Sklenilo se je, da se tridesetim tajnim policajem, ki so prišli s kraljem Ferdinandom, pridruži še veliko število turških detektivov, da bi pazili na varnost bulgarskega kraljevega para.

Telefonska in brzjavna poročila.

ZMAGI

Šmarje pri Jelšah, 1. aprila. Pri občinskih volitvah je v tretjem razredu zmagala katoliška stranka z vsemi svojimi kandidati.

Vipava, 1. aprila. Pri občinskih volitvah na Erzelju je zmigala S. L. S. Naš je drugi in tretji razred.

PARLAMENTARNA VEST.

Praga, 1. aprila. Parlamentarna komisija čeških agrarcev je brzjavila predsedniku državnega zbora, da protestira proti vsaki izpremembi dnevnega reda brez seje klubovih načelnikov.

VREME.

Dunaj, 1. aprila. Vremenska opazovalnica naznanja oblačno, nestanovitno vreme, lahke vetrove, zelo hladno temperaturo.

MAŽARI SE HOČEJO POBOLJŠATI?

Budimpešta, 1. aprila. Ogrska vlada hoče pri političnih tožbah mileje postopati. Danes bi se morala radi »hujskanja« pri demonstracijah za volivno reformo vršiti obravnava proti dvema socialnima demokratoma, a državni pravdnik je po nalogu justičnega ministra ustavil tožbo. Tako se zgodi tudi s politično tožbo, ki je napovedana na 9. aprila proti nekemu socialnemu demokratu. Novi justični minister se je proti zastopniku »Pesti Naplo« izjavil, da se to zgodi tudi pri narodnostim, ki so se upravičeno pritoževale, koliko stotisoč kron in koliko let ječe so morale trpeti. Ko je on na stopil svoje mesto, je bilo v teku 148 takih tožb. Milejše se bo postopalo pri tožbah radi političnih zadev, večina takih tožb se ustavi, pa večjo svobodo se bo dalo tudi časopisju ter ustavljeno mnogo političnih tiskovnih pravd.

NEMIRI NA GRŠKEM.

Atene, 1. aprila. Položaj v Tesaliji je neizpremenjen. V okraju Larissa je aretovanih 40 upornih kmetov in trije duhovniki. Kmetje so nameravali napasti mesto Larissa, a je ta napad preprečilo vojaštvo, kakor tudi napad kmetov na mesto Carditza. Železniške vlake straži vojaštvo.

RUSKI DRŽAVNI SVETNIK ARETOVAN.

Peterburg, 1. aprila. Šefa preiskovalnih zaporov, državnega svetnika Košnovskega, so aretovali zaradi znatnih poneverjenj ter ga zaprli v samotno celico.

SRBSKI KRALJ V ŠVICI.

Belgrad, 1. aprila. »Mali Journal« poroča, da bo potoval kralj Peter v bližnjem času v Švico zaradi svojega zdravja.

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 1. aprila.

Pšenica za april 1910	13 55
Pšenica za okt. 1910	13 53
Pšenica za maj 1910	11 23
Rž za april 1910	8 55
Rž za okt. 1910	8 49
Oves za april 1910	7 30
Koruza za maj 1910	6 12

Efektiv: mlačneje.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 300-2 m, sred. zračni tlak 736-0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
30	9 zveč.	738 9	0 3	sr. svzh.	eneg	
31	7. zjut.	741 1	0 8	sl. jvzh.	oblačno	0 6
	2. pop.	740 7	4 7	sr. jug	skoro obl.	

Srednja včerašnja temp. 0 9°, norm. 6 6°.

Proda se dobro ohranjen

glasovir

eventualno tudi na obroke. — Blagohotna vprašanja naj se naslavlja: **Tovarna barv v Dolu pri Ljubljani.** 930 3—1

Pri podpisnem generalnem zastopu c. kr. priv. zavarovalne družbe Avstrijski Feniks na Dunaju oddati je

službo manipulant.

Reflektuje se v prvi vrsti na moško, v pisarniških zavarovalnih zadevah izurjeno moč. Plača po dogovoru.

Prošnje, katerim je priložiti krstni in domovinski list, šolska in službena izpričevala, naj se vložijo

do 6. aprila 1910

pri podpisnem generalnem zastopu.

935 2—1

Generalni zastop c. kr. priv. zavarovalne družbe Avstrijski Feniks v Ljubljani.

Gradbeni razpis.

V Svibnem pri Radečah se bo vršila dne 14. aprila letos ob 1. uri popoldne zmanjševalna dražba za oddajo del pri zgradbi nove

eno-oz. dvorazredne ljudske šole

Gradbeni stroški so proračunjeni na 27.354 K 68 h. Surov material preskrbi krajni šolski svet.

Načrti in proračuni so na vpogled pri predsedstvu krajnega šolskega sveta, kjer se vrši tudi zmanjševalna dražba.

Dela se bodo oddajala posamezno, ter si krajni šolski svet pridrži pravico podeliti delo poljubnemu ponudniku.

Krajni šolski svet v Svibnem,

dne 24. marca 1910.

Josip Povše,
predsednik.

Dr. Gallatia
ne ordinira do
6. aprila 1910.

Učenka pridna, z boljšo šolsko izobrazbo, se sprejme takoj v večjo modno trgovino. Deklica, večča šivanju ima prednost. — Ponudbe naj se stavijo pod šifro »Prihodnost 1910«, Ljubljana poste restante. 933 2—1

Hiša se prodaja

v večjem mestu na Kranjskem, pripravna za vsako obrt, radi pričetja drugega obrta; dosedaj je v hiši že nad dvajset let gostilna, zelo dobro obiskana. — Interesentom so dokazi prometa na razpolago. —

Naslov se izve pri upravnistvu »Slovenca«.

Za slobokrone in prebolele :
je zdravniško priporočano črno dalmatinsko vino **„KŮČ“** najbolje sredstvo.
BR. NOVAKOVIC, Ljubljana.

Pomožni delavci

se sprejmejo v trajno delo v kranjski železniški tovarni v Kamniku. 918

Išče se gospodična
ki bi mogla samostojno poučevati večji zbor v Ljubljani **v tamburanju**
Ponudbe z natančnimi navedbami zahtev naj se pošiljajo na upravo »Slovenca«.
Odda se nemeblirana, 926 (1)

lepa soba

na najlepšem prostoru. Več pove iz prijaznosti upravnistvo »Slovenca«.

„Iz tužnega Korotana.“

»Slov. Narodu« z dne 16. marca t. l., št. 61., se je za vredno in spodobno zdelo, v svojem uvodniku nagromaditi kope laži in zavijanj. Dotični članek je naslovljen: »Iz tužnega Korotana«.

Za slovenske liberalce je zares tužno, da na Koroškem še niti živeti niso začeli in nimajo sploh nobenega vpliva, kljub temu, da izhaja njihovo glasilo »Korošec« že tretje leto. Ako analizujemo omenjeni članek točko za točko, pa bo za liberalce še bolj »tužno«. Torej začnimo!

Liberalni dopisnik omenja zadnje občinske volitve v velikovškem okraju Grebinj, Vovbre in Rudo, češ, da smo jih Slovenci izgubili, kar je seveda zlagano, kakor je pisal »Slovenec« že poprej, ker te občine še nikoli niso bile naše. Kaj pa če bi primerjali št. 11 na Štajerskem ali celo Šoštanj, kjer so večidel Slovenci napredne stranke, zakaj pa naprednjaki te zadnje občine niso rešili? Dalje piše »Slov. Narod«, da je branik slovenstva v Velikovu in krog njega »Narodna šola« v št. Rupertu. Zakaj pa ne omenja največje slovenske posojilnice na Koroškem, našega velikovškega denarnega zavoda, ki ima 1.200.000 K prometa, ali pa izobraževalnega društva »Lipa« in drugih izobraževalnih društev v velikovškem okraju? Je-li to nepristransko? Če bi omenjene šole ne bilo, bi bila narodnostna meja že čez Dravo, »tako trdi« Slovenski Narod. Da, mnogo je že rešila ta šola, toda ne pod vodstvom liberalizma, ampak le na katoliško-narodni podlagi. Sicer pa drugod tudi ni takih šol, in vendar še meja ni šla čez Dravo.

»Z narodno šolo v št. Rupertu stoji in pade slovenstvo na Koroškem,« tako si domišljuje »Narodov« dopisnik. Kako naj ena sama šola vzdrži Slovence na Koroškem, to je liberalen čudež, četudi ti ljudje ne verujejo v čudeže! Da šola v št. Rupertu ni »liberalna« šola, to tudi mi trdimo, in zato je do sedaj tudi kaj dosegla. Če pa bi ne bil vodja te šole č. gosp. župnik Treiber in učiteljice šolske sestre, bi bila šola domalega prazna. Da nemški časopisi g. učitelja A. Peseka kot Slovence napadajo, to obsojamo tudi mi. Da pa bi »rodoljub« (tako »Slov. Narod« v Velikovu, gosp. kanonik Dobrovč v družbi z Nemci napadal gg. Peseka in Hudelista, to pa odločno zaničujemo. Kot Slovencev se ju nikoli ne bo napadalo. Toda mi nismo samo Slovenci, mi smo tudi katoliški Slovenci.

Gosp. Dobrovč imenuje dopisnik »navajljajem« rodoljuba. Seveda tak rodoljub kanonik Dobrovč ni, ki bi zahajal k nemškonacionalnim »Silvesterfeiern«, kakor g. dr. Vinko Hudelist, tudi ne tak »rodoljub«, ki bi bil, kakor dr. Hudelist, najintimnejši prijatelj nemškonacionalnega c. kr. sod. svetnika A. Galingerja, bivšega Kapuna, ki je pred par meseci v šoli slovensko povdarjal, da naj učiteljstvo na mestnih ljudskih šolah, kjer je do 60 % slovenskih otrok, poučuje deco »in deutschem und freihetlichem Sinne«, tudi ne tak »rodoljub«, ki bi zahajal k »šulfereinskim« veselicam (dr. Oblak), ali ki bi vlagal nemške tožbe (dr. Müller), ali ki bi jemal v zakon Nemke (profesor Rostaher) itd.

»Narodov« dopisnik prisvaja za sluge za šolarsko kuhinjo v št. Rupertu edino le g. Peseku, resnica pa je, da je to misel že pred štirimi leti sprožil in jo po močeh skušal udelejevati »rodoljub« kanonik Dobrovč. »V korist šolarske kuhinje je hotel gosp. Pesek v družbi z g. dr. Hudelistom prirediti gledališko predstavo,« piše »Slovenski Narod«. Resnica je, da je prvotno bil namenjen čisti dobiček v korist velikovške podružnice sv. Cirila in Metoda. Ali ni g. A. Pesek nekaj slutil, če bi bil ostal pri prvotnem namenu? Naravnost gorostasna pa je laž, da bi dosedaj bile dovoljene le gledališke »igre« s samo moškimi ali samo ženskimi vlogami. Prva »igra«, ki smo jo uprizorili pri prvi predpustni veselici, ko je aranžiral ravno kanonik Dobrovč pred petimi leti, je bila z mešanimi ulogami. Kaj ne, g. dr. Hudelist, ko so prišli igralci iz Celovca? Predlanskim so priredili krščansko-socialni dijaki v št. Rupertu igro »Za pravdo in srce«, ki je tudi z mešanimi ulogami. Ravno tako zadnje velike počitnice, ko se je uprizorila igra »Zaklad«, kjer so tudi moške in ženske vloge; in — o liberalna kratka pamet — zadnji pusti večer sta ravno gg. Pesek in Hudelist priredila igro z mešanimi vlogami. Ali ni bila to »igra« »Raztresenca«? Kmalu bo pregovor: »Liberalci imajo dolge jezike, pa kratko pamet«.

Tudi je zlagano, da bi bil g. Dobrovč g. Peseku glede žaloigre »Mlinar

in njegova hči« rekel »dā«, da se sme uprizoriti dne 20. marca; pač pa je omenil, da on nima nič proti temu, toda stvar mora priti pred odborovo sejo »Hranilnice in posojilnice«, koje last je gledališki oder v »Narodnem domu«, in izjavil, da bo priporočal pri seji, da se prepusti oder v omenjeni namen. Zlobna laž pa je sledeča: »Ko so igralci že svoje vloge znali, ko so vabila in drugo že došla, je g. Dobrovč v »Slovenec« napadel g. Peseka in g. dr. Hudelista, češ, da hočeta ugnezditi na Koroškem liberalizem... To je priobčil »Slovenec« dne 8. t. m., dne 9. t. m. je bila odborova seja posojilnice, ki je lastnica »Narodnega doma«, in odbor ni dovolil uprizoritve dne 20. t. m., češ, da je postni čas, pač pa je dovolil, da se sme igra uprizoriti na velikonočni ponedeljek. Dotični članek je gosp. Dobrovč poslal »Slovenec« že šest tednov poprej, predno je še kaj vedel o igri »Mlinar in njegova hči«. Seveda liberalci si nekaj zamislili in potem že prišede, da je res. Tudi ni res, da je odbor posojilnice dovolil igro »na velikonočni ponedeljek«, resnica je, da se je dalo dovoljenje za uprizoritev igre kadarkoli po Veliki noči. Liberalni dopisnik dvomi, da bi bil g. Dobrovč pri odborovi seji priporočal uprizoritev omenjene igre, ker rabi izraz »baje«; da — pri liberalcih je pač vedno tako, ker resnico vedno merijo po sebi. Gosp. Dobrovč je v istini priporočal in se potegoval s še enim odbornikom za uprizoritev igre na cvetno nedeljo. Ne uprizoritev nedolžne igre »Mlinar in njegova hči« je ugnezdjenje liberalizma, kakor vpraša »Sl. N.«, pač pa drugo obnašanje gg. Hudelista in Peska.

To smo dolžni danes dokazati. G. dr. Hudelist je nasprotoval že pri ustanovitvi društva »Lipe«, da bi se imenovalo katoliško in da bi bilo na katoliški podlagi; pri vsaki priliki brani in zagovarja slovenske naprednjake (ali kar je isto, kakor liberalci); pred dvema leti je na občnem zboru »Hranilnice in posojilnice« stavil predlog, da si posojilnica naroči pet izvodov »Korošca«; za ta predlog je glasoval samo eden udeleženec; g. dr. Hudelist, ali ni ravno »Korošec«, katerega vi tudi sicer razširjate, oni list, ki hoče napraviti razdor med koroškimi Slovenci s tem, da širi po Koroškem raztrgani slovenski liberalizem, ki so ga po drugih slovenskih deželah tako sijajno vrgli med staro šaro! Če dr. Tavčar na Kranjskem ni mogel rešiti liberalizma, ga tudi g. dr. Hudelist in drugi nikoli na Koroškem utrditi ne bodo mogli. Gosp. dr. Hudelist, ali se še spominjate, da ste rekli enkrat v družbi v »Narodnem domu«, predno je prišel g. Dr. Müller na Koroško, natančno tele besede: »Dr. Müller bo koroški Tavčar! In vi ste njegov veliki prijatelj. In končno, kaj pa pomeni ustanavljanje slovenskega kluba v Velikovu v nemško-nacionalni gostilni, ki ima napis v nemških barvah? Ali se spominjate gosp. doktor, da ste na kvaterno soboto v adventu pri prvem takem sestanku tam rekli: »Duhovnikov ne potrebujemo v klubu! Ali ni to liberalno? Ali ni liberalno, zbirati se ob sobotah, posebno še kvaterno, drugi dan pa sladko počivati in zanemarjati svoje krščanske dolžnosti? Zato ste pa tudi doživeli pošteno blamažo. Dober tek! In g. učitelj Pesek! Ta deli med naše fante liberalni list »Slogo«, ravno tako tudi »Branik«, ki nikakor ni pisan v katoliškem duhu. Seveda naši vrli fantje za to ne marajo, kakor se tudi ne marajo odzvati Hudelistovemu in Peskovemu vabilu, ustanoviti slovenski klub »Brez duhovnikov«. Da je gosp. Pesek že nastopil petkrat pri katoliških krščanskih socialnih društvih, je zelo lepo; toda čezdaljebolj smo se prepričevali o resničnosti znane basni o ježu in lisici. Kar je storil pri društvih in pri predpustni veselici v Velikovu, za to smo mu prav hvaležni. Da bi pa edino njegova zasluga bila takega uspeha omenjene veselice, je pa vendar malo predrzna trditev.

Kar zadeva ustanovitev slovenskega pevskega društva v Velikovu, pa zopet moramo javnosti povedati, da hočeta gg. Hudelist in Pesek združiti v tem društvu tudi slovenske socialne demokrate. Morda zato, da bodo pri bodočih volitvah, kakor dozdaj vemo, zopet volili z nemško-nacionalno stranko proti Slovincem!

Trditve, da se igra »Mlinar in njegova hči« kot »ljubimska« ni dovolila v postnem času, je popolnoma iz trte izvita. Pač je bil v tem oziru pri odbornikih merodajen edino le postni čas, zlasti še, ker bi se kmetje ne udeležili igre, slovenske inteligence pa še nimamo toliko, da bi mogla uprizoritev dobro uspeti.

Odločno moramo zavrniti predrzno trditev, češ da Dobrovč v »Slovenec«

zmerja igralce z lepim imenom »odpadki«. Tega namena gosp. Dobrovč v svojem dopisu že radi tega ni mogel imeti, ker takrat, ko je pisal dotični dopis še sploh ni vedel ničesar o omenjeni igri, še manj pa o igralcih; poleg tega so pa hoteli sodelovati pri tej igri tudi udje društva »Lipe«, in teh g. Dobrovč, kot predsednik tega društva, vendar ne more imenovati liberalne »odpadke«. Liberalna domišljija je pač bujna, samo resnična je redkokrat.

Kako je »nesebično delovanje« naših naprednjakov, katere hočemo »ubiti«, o tem škoda, da bi pisali!

Zaradi napisa na »Narodnem domu« moramo omeniti, da je bil zares g. dr. Hudelist pred 5. leti, ki se je na občnem zboru »Hranilnice in posojilnice« toplo potegoval za edino slovenski napis na gostilni (če je pa on prvi sprožil to misel, to ne vemo), a tokoj se mu je reklo: »Gospod dr., zakaj pa imate vi na svoji hiši nemški napis?« Posojilnica je poskrbela, da je na »Narodni dom« prišel poleg že prejšnjega napisa »Hranilnica in posojilnica« tudi v velikih zlatih črkah napis »Narodni dom«, in na prvem mestu (namesto prejšnjega samonemškega napisa) »Gostilna pri Orlu«, nemški napis pa je čisto na zadnjem mestu. Ravno tako je posojilnica prejšnji dvojezični napis na cerkvenem trgu izpremenila v popolnoma slovenskega. Torej pri posojilnici je v tem oziru napredek. Kako pa pri g. dr. Hudelistu? Ni res, da bi imel g. dr. Hudelist prvi v Velikovu slovenski napis. Pač pa ga je imela prva »Hranilnica in posojilnica«. Ko je g. dr. začel izvrševati svojo zdravniško prakso v Velikovu, si je dal napraviti dvojezičen napis in stanoval v »Narodnem domu«. Ko si je pa kupil hišo, je sicer vzil majhno dvojezično tablico s seboj in jo obesil na svojo hišo na desno stran, tako da se komaj bere. Pač pa je dal napraviti na sredi hiše ravno nad vhomom velik samonemški napis »Praktischer Arzt und Zahnarzt« s polmeterskimi črkami, da se napis more brati že od daleč. Pri posojilnici torej napredujemo, dočim g. dr. Hudelist, odbornik edinega slovenskega obrambnega društva »Družbe sv. Cirila in Metoda«, glede slovenskih napisov nazaduje, kljub temu, da je slovenski naprednjak, kakor se imenuje sam.

Radi napada na šolske sestre v št. Rupertu, češ, da kličejo dr. Hudelista, pa bomo še govorili.

POSESTVO

z gostilno in pekarno se prodaja v slovenski vasi na Koroškem. — Več pove upravništvo »Mira« v Celovcu. 874 4-1

Ura z verižico za samo kron 2.—

Vsled nakupa velike zaloge ur, razpošilja slezijska tovarna: 1 prekrasno pozlačeno, 36 ur idočo precizijsko-anker-uro z lepo verižico za samo K 2.—, ter 3 letnim pisminim jamstvom. Pri nakupu 3 kosov cena K 5.50, 5 kosov K 9.—. Pošilja proti povzetju

prus.-šlezjska izvozna trdka
A. GELB, Krakov 340.

2561 Za neugajajoče denar nazaj. 1-1

Najboljše štedilno voščilo za pode

Brezbarono, rumeno in rujavno za parkete ali polikane
ila priporoča v škaflih po en, pol in četiri kg ali prosto

ADOLF HAUPTMANN

prva kranjska tovarna oljnatih barv, firneža, laka in stek. kleja

1443 46

Velikansko izber pomladnih in letnih oblačil

priporočata trdka

A. Kunc, Ljubljana, Dvorni trg šte. 3.

Najnižje stalne cene!

Poslovodja

922 3-1

se išče pri parni žagi
: turjaške graščine :
Pošta Studenec pri Ljubljani.

DEKLICA

z dežele, ki zna nekoliko kuhati in likati,
želi kake primerne službe pri kaki kr-
ščanski boljši rodbini kot pomočnica kuharici.
Ponudbe pod šifro »Marijanca 200«
na upravo tega lista. 916 3-1

Lep zaslužek

doseže lahko vsakdo na brzopletnem stroju
»Ilirija«; oddaljenost ni zapreka. Navodila
874 in prospekte pošilja vsakomur 4-1

Domača pletilna industrija na stroje
v Ljubljani, Sv. Petra cesta šte. 44.

Posteljno vlago

odstrani zajamčeno takoj! Slovita priznanja in pohvale.
Zdravniško priporočeno. Starost in spol se morata na-
znaniti. Knjižico pošlje zastoj: **Zavod »Sanitas«**
Velburg P 347 Bavarsko. 284 31

železnato Kina-Vino

Higijenična razstava na Dunaju 1906:
Državno odlikovanje in častni diplom k slasti
kolajni.

Povzroča voljo do jedi,
okrepča živce, poboljša kri
in je rekonvalescentom
in malokrvnim zelo pri-
poročeno od zdravniških
avtoritet.

Izborni okus.

Večkrat odlikovano.
Nad 6000 zdravniških priporočil.

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovlje.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Ben-Hur. Roman iz časov Kristusovih (Wallace) K 450.
Skrivnosti srca. Novela: Časna beseda. — Sin. — Strokovnjak. — Ovdanica. — Pahljač. — V pasti. — Kandidat. — Spisal Paul Bourget, poslovenil A. Kalan. K 120, vezano K 140.
Vstaja Škenderbegova. Zgodovinska povest. Iz angleščine prevel J. M. — 60 v., vez. 80 v.
Moraki razbojnik. Angleško spisal kapitan Marryat. — K 250, vezano K 370.
Zločin in kazen. Roman. (Dostojewskij-Levstik). — K 1050, vezano K 13—.
Utrinki. Črtice in potopisi (Krašovec). — K 2—.
Igračke. Črtice in podlistki (Milčinski). K 2—, vez. K 3—.
Jari junaki. Humoreske (Murnik). — K 250, vezano K 350.
Navihanoi. Okrogle povesti (Murnik). — K 250, vezano K 350.
Znanol. Zbirka humoresk in povesti. K 2—, vezano K 3—.
Z ognjem in mečem. Zgodovinski roman (Sienkiewicz). — K 450, vez. K 650.
Jernač-Zmagovač. Povest (Sienkiewicz). K —60, vez. K 140.
Hiša ob Volgi. Povest (Stepnjak). — Stepni kralj Lear (Turgenjev). K 120, vezano K 220.
Redbina Polaneških. Roman. — K 10—, vezano K 12—.
Mali vitez-Pan Volodijevski. Zgodovinski roman. — K 7—, vezano K 840.
Brez dogme. Roman. — K 3—.
Miklova Zala. Povest iz turških časov (Skef). — K —80.
Izdajaveo. Zgodovinska povest iz turških časov. — K 1—.
Obe naš. (Malavaič). — K 150.
Vojaka na daljnem Vzhodu. (Dr. Lampe). K 480, vez. K 6—.
Potop. Zgodovinski roman. (Sienkiewicz). — K 640, vezano K 920.
Povesti slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo (Kalan). I. zvezek. K —80, trdo vezano K 110.
Gozdarjev sin. Povest (Finžgar). — K —20.
Mož Simone. Roman (Champlol). — Hajdamaki. Poem z zgodovinskim uvodom. — K 340, vezano K 450.
Srce. Amica, 4 zvezki. — K 160.
Kako sem se jaz likal. Povest slovenskega trpina. Jakoba Aleševca izbrani spisi. I. del. K 120, vezano K 2—.
Vohun. Roman (Cooper). K 160.
Andrej Hofer, tirolski junak. Ljudska igra. K —80.
Quo vadis? Roman iz Neronove dobe (Sienkiewicz). — Vez. K 550.

Dobra kuharica. (S podobami). Minka Vašičeva. — Vez. K 6—.
Zbirka domačih zdravil. K 1—.
Domače in tuje živali. (Erjavec). 2 zvezka. K 4—.
Metulji v podobah, 129 barvanih podob. K —80.
Občna zgodovina. (Stare). K 15—.
Janežič-Hubad, Slovensko-nemški slovar. K 6—, vez. K 720.
Janežič-Bartel, Nemško-slovenski slovar. K 6—, vez. K 720.
Slovensko-nemški slovar. (Kramaršič). Vezano K 220.
Življenje svetnikov in svetnic božjih. 2 zvezka K 11—, vezana K 1480.
Kristusovo življenje in smrt. (Kocijančič). 2 zvezka K 8—, vezano K 11—.

Fabijola ali cerkev v katakombah (Zupančič). — K 120.
Stric Tomova koča. (Stowe). — Vez. K 140.
Mlinarjev Janez. Zgodovinska povest. — K —80.
Jurčičevi zbrani spisi. 11 zvezkov. — Vsak zvezek je zase celoten in velja K 120, vezano K 2—.
Andrejškovega Jožeta spisi. 1., 2., 3., 4., 6., 7. in 8. zvezek velja po 30 v., 5. zvezek (Žalost in veselje) pa 90 v.
Zadnja kmečka vojska. Zgodovinska povest (Šenoa). K 160, vezano K 260.
Odkritje Amerike. Vezano K 2—.
Malo življenje. Povest (Detela). K 1—, vezano K 190.
Zadnji dnevi Jeruzalema. Zgodovinski roman (Spillmann). K 380, vezano K 540.
Med-edji lov. — Cukova gostija. (Brinar). vezano K —80.
Prihajač. Povest (Detela). K 190.
Šaljivi Slovence. (Brezovnik). K 150.

Razne povesti za mladino in ljudstvo: Jama nad Dobrušo. — Ljubite svoje sovražnike. — Kanarček. Kresnica. Kapelica v gozdu. — Avstrijska ekspedicija. — Maron, krščanski deček z Libanona. — Slavček. Nema deklica. — Darinka, mala Črnogorka. Marijina otroka. — Najboljša dedščina. Leseni križ. — Postojnska jama. — Praški judek. — Črni bratje. — Doma in na tujem. — Ujetnik morskega roparja. — S prestola na morišče. — Arumugam, sin indijskega kneza. — Zvesti sin. — Eno leto med Indijanci. — Rdeča in bela vrtnica. — Hildegarda, zveličana cesarica. — Angelj suznjev. — Hirlanda, bretanjska vojvodinja. — Kljukec lažnjivi. — Prst božji ali izgledi božjih kazni. 2 zvezka. — Izdajalca domovine. — Mirko Poštenjakovič. — Pri Vrbovcem Grogli. — Sto beril za otroke. — Maršal grof Radecki. — Eri. — Močni baron Ravbar. — Najdenček. — Naselinkova hči. — Maksimilijan I., cesar mehikanski. — Nezgoda na Palavanu. — Nikolaj Zrinjski. — Paviha v slovenski obleki. — Pod turškim jarmom. — Car in tesar. — Knez Črni Jurij. — Potovanje v Liligit. — Vstajenje. — Repoštev. — Tiun Ling, kitajski morsk razbojnik. Vsaka teh povesti je knjižica zase in velja 40 v., s poštnino vred 45 v.

Krvna osveta. — Koliščina in stepe. — Za kruhom. — Berač. Elizabeta. — Boj s prirodo. Treskova Urška. — Soince in senca. — Svitoslav. Vsaka navedenih povesti je knjižica zase in velja 30 v., s poštnino 35 v.
Mali lord. (Burnett). K 160.
Zbirka ljudskih iger. Dosedaj je izšlo 12 zvezkov po 80 v.
Razporeka. Roman (Bourget). K 2—, vezano K 3—.

Zgodovina novejšega slovenskega slovstva. (Grafenauer). I. del. K 2—.
Biserice iz belokranjskega narodnega zaklada. 2 zvezka K 450, vezana K 650.
Slovenske besede v slovensščini. (Breznik). K —80.
Knjigovodstvo. Podlesnik. I. del. (za društva, čebelnice itd.) Vez. K 320.
Knjigovodstvo. (Podlesnik). II. del. (Obravnava poslovanje zadrug, hranilnic, posojilnic in denarnih zavodov sploh).
Katoliški verouk. I. del. Resničnost katoliške vere. (Dr. Svetina). Vezano K 280.
Katoliški verouk. II. del. Resnice katoliške vere. (Dr. Pečjak). Vezano K 280.
Dvanajst večerov. (Mahnich). K 140.

Ponižani in razžaljeni. Roman (Dostojevskij). K 3—, vez. K 420.
Za križ in svobodo. Igrokaz v 5 dejanjih. K —50.
Vrtec. (Kržič). Vsak letnik velja vezan K 4—.
Angeljček. (Kržič). Vsak letnik velja vezan K 1—.
Slovenski A, B, C v podobah za otroke. K —80.
Hitra vožnja po železnici. Knjiga s podobami za otroke. K 160.
Kobzar. (Ševčenko). K 240, vezano K 360.
Stráža. Povest (Prus). K 240, vezano K 340.
Kaojannar. Tragedija v 5 dejanjih (Medved). K 140, vez. K 240.

General Lavdon. — Bitka pri Visu. — Znamenje štirih. — Ljudevit Hrstar. — Golobček. — Zakaj? Zato! — Darovana. — Jozafat, kraljevi sin Indije. — Jernač-Zmagovač. — Med plazovi. — Ferdinand. — V delu je rešitev. — Sultanovi suznji. — Pirhi. Ivan, turški suznj. — Krščanska obitelj. — Tri indijske povesti. — Hmeljevo cvetje. — Marijina podoba. — Barvaste črepinje. — Ludovik, mladi izseljenec. — Kraljičin nečak. — Roza Jelodvorska. — Korejska brata. — Sveti večer. — Boj in zmaga. — Povodenj. Kartuzijanski samostan. — Prisega huronskega glavarja. — Pavlina. — Zlatokopl. — Prvič med Indijanci. — Pregajanje indijskih misijonarjev. — Mlada mornarja. — Mali vseznalec. — Burska vojska. — Elizabeta, hči sibirskega letnika. — Tegetthoff, zmagovalec na morju. — Nesrečnica. Vsaka teh povesti je knjižica zase in velja 60 v., s poštnino 65 v.

Sita, mala Hindustanka. — Izanami, mala Japonka. — Strelec. — Poslednji Mohikana. — Stezosiedec. — Naseljenec. — Na preriji. — Šaljivi Jaka. — Kristof Kolumb. — Na različnih potih. Vsaka teh povesti je knjižica zase in velja 48 v., s poštnino 53 v.

Dve čudapolni pravljici. — Erazem Predjamski. — Genovefa, sveta grofinja. — Šestdeset malih povesti za otroke. — Jaromil. — Božično darilo. Vsaka teh povesti je knjižica zase in velja 32 v., s poštnino 37 v.

Bog pomaga. — Kar Bog stori, vse prav stori. — Kako vzgaja usoda. — Peter Prostak. — Pridni Janezek in hudobni Mihec. — Detejica ali življenje treh kranjskih bratov francoskih vojakov. — Kortonica, koroška deklica. — Zgledi bogoljubnih otrok, 3 zvezki. — Pri stricu. — Na rakovo nogo. Vsaka teh povesti je knjižica zase in velja 80 v., s poštnino 85 v.

Žirovnik, Narodne pesmi z napovi. I. zvezek K 120. II. zvezek K 1—, III. zvezek K 120.
Aljaž, Mešani in moški zbori. 7 zvezkov po K 120.
Telovadska. (St. Premrl). Za moški zbor. K —50, glasovi po 10 v.
Zoori za 4 moške glasove. (Cerin). K 3—.
Mladinski glas. (P. Angelik Hribar). I. zvezek 24 v., II. zv. 40 v., III. zv. 40 v.
Venček gorenjskih. (Kimovec) 50 v.
Nagrobnice. (Marolt). Vezano K 240.
Odmevi naših gajev. (Bajuk). 70 v.
Mešani in ženski zbori. Ferjančič. K 3—, glasovi po 50 v.
Kovačev študent. (Uglasbil Vodopivec). K 320.

Vse te knjige se dobe tudi v „Knjigarni Ilirija“ prej Karol Florian v Kranju.

Takoj se proda zaradi bolezni 903 4 1
mala,
dobro idoča **gostilna**
z lepim senčnatim vrtom tik Ljubljane. Proda se po ceni in pod ugodnimi pogoji. Hiša je pripravna tudi za prodajalno.
Kje, se izve pri upravnistvu „Slovenca“.

Tri žlice

železnatega vina lekarja Piccolija v Ljubljani, c. in kr. dvornega založnika, vsebujejo množino železa, ki jo mora zavžiti odrasli človek vsak dan, ako njegov organizem potrebuje železa, v nasprotju z drugimi izdelki, ki vsebujejo le tako množino železa, ki se dokazano nahaja v vsakem namiznem vinu, in torej nimajo nikake medicinske vrednosti. Polliter-ska steklenica 2 K.

Zlate svetilke: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj lepo sobo-stall. sred. stro

Seydlin

Izdelovatelj B. Seydl

Ljubljana, Spital-Stritar. ul. 1

so neprekosne glede kakovosti in trpežnosti; čevlji se težje zvrne, manj drči in čevlji dobi elegantno obliko. Pazi naj se na znamko

„BERSON“

Knjigoveznica „Katol. tisk. društva“ v Ljubljani

se priporoča v izdelavo vsakovrstnih knjigoveških del.

Specijaliteta: črtanje poslovnih knjig

za denarne zavode, trgovce, tovarnarje, društva i. t. d.

Vsako naročilo se točno in natančno po predpisu izvrši. Raznovrstni vzorci na zahtevo brezplačno.

KOŽE!

Vseh vrst, kakor goveje, telečje, ovčje, jagnjetove, kozličeve, itd. kupuje po najvišjih cenah.

Jos. Presker

849

Ljubljana, Poljanska cesta št. 60.

Ant. Bajec

cvetlični salon

Pod Trančo št. 2, poleg čevljar. mostu

Izdeluje šopke, vence, trakove. Velika zaloga nagrobnih vencev. Zunanja naročila točno. Cene zmerne.

3662 52-1

Gasilna društva pozor!!

Lep močan voz za moštvo

796

proda po jako ugodni ceni

županstvo v Boh. Bistrici.

„Berson“

so neprekosne glede kakovosti in trpežnosti; čevlji se težje zvrne, manj drči in čevlji dobi elegantno obliko. Pazi naj se na znamko

„BERSON“

Najboljše gumijeve pete.

Dobe se v vseh trgovinah za usnje, čevlje, gumijevo in drožer. blago v monarhiji. Na debelo pri zastopnikih

SIGMUND BEER & sinovi

DUNAJSKI VI/2.